

Результатом такого поєднання має бути система інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень, обслуговувати яку повинен управлінський облік.

Українська економіка перебуває в перехідному стані, тобто планової економіки як такої вже не існує, а ринкова не утвердилася остаточно. Вітчизняні компанії не мають досвіду роботи, до того ж, кожна має свій. За цих умов кожне підприємство підходить до порцесу побудови системи управлінського обліку індивідуально. Через все це сфера діяльності стосовно запровадження системи управлінського обліку в українських підприємствах є галуззю тільки теоретичних знань і припущень у сукупності з намаганнями фахівців випробувати світовий досвід. Таким чином, на основі інформації про витрати сировини та матеріалів за кожну зміну в розрізі видів виробів і даних про вихід продукції можна й необхідно аналізувати результати виробничого процесу зіставлення фактичних даних із нормативними, виявити відхилення та оперативно визначити причини цього, що дасть можливість своєчасно впливати на хід того чи іншого процесу, коригувати в потрібному напрямі [2, с. 287].

Список використаних джерел:

1. Бутинець Ф.Ф. Організація бухгалтерського обліку: Навч. посібник. – Житомир: РУТА, 2001. – 214 с.
2. Василик О.Д. Теорія фінансів. – К: НІОС, 2006. – 287 с.
3. Грабова Р.Є. Енциклопедія бухгалтерського обліку. – К.: Галицькі контракти, 2004. – 832 с.

Сліпченко Г.М.

аспірант,

Національна академія статистики, обліку та аудиту

ЩОДО ЗДІЙСНЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З БЮДЖЕТОМ ЗА ПОДАТКОМ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Теоретичні аспекти внутрішнього контролю висвітлено в працях таких вчених як: Ф.Ф. Бутинець, Т.А. Бутинець, В.Ф. Максимової, В.О. Шевчука та інших. Однак аналіз наукової літератури свідчить, про те що вчені досліджують здебільше загальні питання організації та методики внутрішнього контролю дебіторської та кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання та проблеми організації

контролю контролюючими органами. Проте теоретичні основи організації та методики внутрішнього контролю розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість з урахуванням діючого податкового законодавства недостатньо досліджені. Все це обумовлює актуальність даної доповіді та її цілі – розроблення ефективної методики внутрішнього контролю розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість.

Податок на додану вартість – непрямий податок, який нараховується і сплачується у відповідності норм розділу V Податкового кодексу України (ПКУ) [1]. От же можна стверджувати, що метою внутрішнього контролю розрахунків з бюджетом за ПДВ в узагальненому вигляді є забезпечення доцільності, законності та достовірності відображення розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість суб'єктом господарювання платником податку у відповідності до Податкового кодексу України [1].

В частині контролю розрахунків з бюджетом за ПДВ необхідно визначити об'єкти та предмети контролю (рис. 1).

Розрахунки з бюджетом за ПДВ
об'єкт контролю:
1.Операції, пов'язані з нарахуванням податкових зобов'язань за ПДВ(ПЗ)
2.Операції, пов'язані з нарахуванням податкового кредиту за ПДВ(ПК)
3.Операції, пов'язані зі сплатою зобов'язання за ПДВ
предмет контролю:
1.Достовірність та правильність нарахування ПДВ
2.Повнота та своєчасність сплати зобов'язання за ПДВ

Рис. 1. Об'єкт та предмет внутрішнього контролю розрахунків за ПДВ

Основними завданнями внутрішнього контролю розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість є:

- 1) перевірка правильності визначення об'єкта та бази оподаткування;
- 2) перевірка правильності встановлення ставки податку до бази оподаткування;
- 3) перевірка правильності нарахування податкових зобов'язань за податком на додану вартість платника податку;
- 4) перевірка правильності нарахування податкового кредиту за податком на додану вартість платника податку;
- 5) перевірка повноти та своєчасності сплати зобов'язання за податком на додану вартість до Державного бюджету України;

б) перевірка правильності відображення розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість в деклараціях за звітний (податковий) період;

7) перевірка стану бухгалтерського обліку розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість;

8) перевірка правильності відображення розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість в фінансовій звітності суб'єкта господарювання.

Завдання внутрішнього контролю розрахунків за ПДВ безпосередньо впливають на методикау його здійснення.

За часом проведення внутрішній контроль розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість поділяється на попередній, поточний і наступний (табл. 1-табл. 3).

1. Попередній контроль – передбачає контроль до здійснення операцій, пов'язаних з нарахуванням та сплатою (перерахуванням) податку на додану вартість.

Таблиця 1

Здійснення попереднього контролю розрахунків за ПДВ

№	Процедури контролю	Інформаційне забезпечення
1	Перевірка наявності контрагента в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб	Витяг, виписка або довідка з Єдиного державного реєстру юр.осіб
2	Перевірка наявності контрагента в Реєстрі платників податку на додану вартість	Довідка з реєстру платників податку на додану вартість
3	Перевірка оформлення господарських відносин з контрагентом	Договір, контракт, специфікації до контракту, рахунки, інвойси

2. Поточний контроль – передбачає здійснення контролю під час нарахування та сплати(перерахування) податку на додану вартість.

3. Наступний контроль – передбачає комплексну перевірку операцій з нарахування та сплати(перерахування) податку на додану вартість, після того як вони відбулися. Такий контроль має здійснюватися за підсумками звітного(податкового) періоду. Не можна погодитися з М.М. Шигун та К.К. Уллубієвою [2, с. 85], щодо здійснення такого контролю виключно перед поданням декларації за податком на додану вартість. Адже у відповідності до статті 50ПКУ [1] до платника податку суб'єкта господарювання не засовуються штрафи у разі виправлення помилок поданням нової звітної декларації за ПДВ до закінчення граничного строку за такий самий звітний період.

Таблиця 2

Здійснення поточного контролю розрахунків за ПДВ

№	Процедури контролю	Інформаційне забезпечення
1	Перевірка залишку коштів на електронному рахунку в СЕА ПДВ	Витяг з СЕА ПДВ щодо залишку коштів на рахунку
2	Перевірка наявності податкових накладних, розрахунків коригування	Витяг з Єдиного реєстру податкових накладних, податкові накладні, розрахунки коригування, реєстр податкових накладних та розрахунків коригування, інші документи
3	Перевірка правильності заповнення обов'язкових реквізитів податкових накладних, розрахунків коригування	податкові накладні, розрахунки коригування, витяг з ЄРПН
4	Перевірка граничного терміну для реєстрації в ЄРПН податкових накладних, розрахунків коригування	податкові накладні, розрахунки коригування, банківські виписки, платіжні доручення, накладні, акти виконаних робіт та надання послуг
5	Перевірка реєстрації податкових накладних та розрахунків коригування в ЄРПН	податкові накладні, розрахунки коригування, витяг з ЄРПН, квитанції № 1 щодо реєстрації в ЄРПН
6	Перевірка реєстраційного ліміту за ПДВ в системі електронного адміністрування ПДВ (СЕА ПДВ)	Витяг щодо суми податку, на яку платник має право зареєструвати податкові накладні та розрахунки коригування в ЄРПН

Одже вважаємо, що наступний контроль розрахунків з за ПДВ може здійснюватися як до подання звітної(податкової) декларації за ПДВ, так і після її подання до Державної фіскальної служби України (ДФСУ), але в граничні терміни подання звітності за таким податком.

За результатами доповіді з'ясовано, що правильно та своєчасно організований внутрішній контроль розрахунків дає можливість платнику податку:

- охопити перевіркою всі операції щодо розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість та попередити порушення чинного законодавства України;

Таблиця 3

Здійснення наступного контролю розрахунків за ПДВ

№	Процедури контролю	Інформаційне забезпечення
1	Перевірка правильності відображення в бухгалтерському обліку ПЗ ПДВ	Податкові накладні, розрахунки коригування, первинні документи з продажу ТМЦ
2	Перевірка правильності відображення в бухгалтерському обліку ПК ПДВ	Податкові накладні, розрахунки коригування, первинні документи з придбання ТМЦ
3	Перевірка правильності відображення розрахунків з бюджетом за ПДВ	Декларації ПДВ з додатками за звітний(податковий) період, фінансова звітність платника податку
4	Перевірка правильності відображення сплати ПДВ	Платіжні доручення, виписки банку, витяг з СЕА щодо залишків на електронному рахунку платника податку.

• сприяє чіткому документуванню розрахунків за ПДВ та повній реєстрації даних первинного обліку в бухгалтерських регістрах, а також повному та правдивому відображенні інформації у звітності.

Порушені питання не є вичерпними та потребують доповнень, змін, уточнень та конкретизації.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

2. Шигун М.М., Уллубієва К.К. «Методичний інструментарій внутрішнього контролю розрахунків за ПДВ» / М.М. Шигун, К.К. Уллубієва // Вісник ХНУ. – 2012. – С. 83-85.